

Johann Kleinschmidt

**Programma Quo Rector Universitatis Rostochiensis Johannes Kleinschmid,
I.U.D. & P. In Festo Resurrectionis Dominicae Studiosos academiae cives ad
pietatem & alia officia hortatur**

Rostochii: Kilius, 1638

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn734613059>

Druck Freier Zugang

Ru. Progr. 1638

- 1) Johannes Kleinschmid
- 2) Heinrich Rahne
- 3) Johannes Kleinschmid
- 4) Heinrich Rahne
- 5) Heinrich Rahne
- 6) Johann Musrodte

PROGRAMMA

3

Quo

Rector Universitatis Rostochiensis

JOHANNES KLEIN-
SCHMID, J. U. D. & P.

IN FESTO

RESURRE-
CTIONIS DO-
MINICÆ

*Studiosos Academia cives ad pietatem &
alia officia hortatur.*

ROSTOCHII,

Literis NICOLAI KILII, Academ. Typogr.

ANNO M DC XXXVIII.

PAssum & mortuum esse Dñ. & Serva-
 torem nostrum JESUM CHRISTUM, non
 soli sectatores ejus, sed Ethnici quoq; ac
 Turcæ credunt; Tertio autem à mortuis
 die excitatum invitam rediisse, & qua-
 draginta diebus inter vivos versatum, antequam in
 coelum reciperetur, solum ea Christianorum est fi-
 des. Cujus cum summa sit difficultas, & tamen par
 ejus necessitas, ipse Redemptor noster voluit suos di-
 scipulos, de resurrectione futura præmonere, & præ-
 parare, prius ut eam animo conciperent, quam ocu-
 lis paulo post usurparent, atq; alijs prædicando con-
 firmarent. Ita enim Joan: 2. v. 19, 22 hoc templum
 quidem à Judæis solutum iri, sed ab se tertio die re-
 staurandum, prædicit & Matth. 12. v. 39. & 40, Jonam,
 adducit prophetam, ejusq; historiam suæ sepulturæ
 & resurrectionis imaginem facit. Quæ res postquã
 evenit, varijs modis Mariæ matri, cæteris mulieribus,
 Apostolis ac discipulis ita approbata est, ut nemo ex
 omnibus istis esset, cui scrupulus vel minimus etiã re-
 maneret. Nec Pontio præsidi, nec militibus custo-
 dientibus, nec plebi Judaicæ, id occultum esse po-
 tuit, quod ne peregrinum quidem latere potuisse,
 autumat Cleophas apud Luc. 24. v. 18. & Josephus
 lib. 18. Archæol. cap. 2. testis est, quod Jesus quidem
 in crucem sit actus, discipuli vero ejus non descive-
 rint ea causa. *Ἐφάνη δὲ αὐτοῖς τρίτην ἡμέραν πάλιν ζῶν· τῶν
 θείων περὶ τῶν πᾶντι καὶ ἄλλα μύρια θαυμάσια περὶ αὐτοῦ ἐρηχέτων·*
Visus

*Visus enim est illis tertio die redivivus, cum divini propheta & hæc
& alia admiranda de eo dixissent. Interim fatendum est,
plurimos alios fuisse in populo Judaico, qui famam
istam de Christo redivivo (viderant vero crucifixum
& mortuum) non admiserint, ac rei impossibilitatem
potius, quam Dei robur ac vires considerando specta-
verint. De quibus Act. 10. v. 40. 41. agitur. Nos
vero, quibus nefas est, vel de ipsius Dei robore ac po-
tentia, vel de testium autoritate, vel minimum du-
bitare, vera catholica & christiana fide statuimus, cre-
dimus & confitemur, quod JESUS CHRISTUS unigeni-
tus Dei & virginis Mariæ filius, verus homo, vere sit
mortuus, & à DEO patre ex mortuis excitatus, glo-
riaq; ornatus, ut nostra fides atq; spes in DEO reposita
esset. Ut S. Petrus ait I. Pet. I. v. 21, vel ut S. Paulus,
ad Rom. 4. 24. Credimus in eum qui JESUM à mor-
tuis excitavit. Hæc ergo fides nostra certos primo
nos facit, de religionis nostræ veritate, cum qui o-
mnium primi Domini JESU CHRISTI religionem am-
plexi sunt, non nisi firmissimis rationibus innixi, ad
ejus ductum se applicare aut eundem constanter se-
qui potuerint, quem à gentilium suorum principibus,
haud aliter ac hominem studiosum, flagitiosum, ma-
ximorumq; scelerum manifestum abijci, contemni,
flagris lacerari, ac tæterrima morte affici viderant.
Hinc namq; efficitur, eos, præterquam, quod JESUM
Nazarenum animadverterunt hominem esse, nullius
criminis affinem, vidisse quoq; eundem à mortuis*

excitatum: quomodo enim ad illius religionem se
conferre potuissent, vel in ea cōstanter persistere, nisi
& hominem integrum vitæ scelerisq; purum fuisse
novissent, & à mortuis excitatum vidissent? Cum
nullum omnino dubium sit, quin prorsus concidisset
illius crucifixi religio, nisi resurrectione ipsius, tan-
quam firmissimo argumento, niteretur, quod jam in
animis viatorum Emaunticorum fieri cœperat, ut le-
gimus Luc. 24. v. 2. cum illi dicunt: *Nos autem spera-*
bamus fore ut Israellem liberaret: quasi dicerent: Jam ac-
tum est de eo, jam omni spe restitutionis promissæ
destituti sumus, quia victor jam à morte nunquam re-
viviscet: Nec rei tam inauditæ tamq; omnem ratio-
nis humanæ intelligentiam superantis gratia vitam
profudissent, nisi eam ipso oculorum aspectu com-
perissent: Nisi forte, eos scientes volentesq; ob in-
signe, quod ipsi probe nossent, mendacium mortem
oppetere, ideoq; omni rectæ rationis iudicio, ipsa de-
niq; humana natura, temeritate quadam projecta,
fese exuere voluisse, nobis existimandum est, quo
quidem absurdius nihil cogitari potest. Secundò,
divinæ potentia, vel potius omnipotentia testimo-
nium luculentissimum perhibetur à S. Paulo: ad E-
phes. 1. v. 19, 20. Cum dicit *Deum patrem potentia sua ex-*
cellentem magnitudinem, pro egregij roboris sui virtute in CHRISTO
exeruisse, eum suscitando ex mortuis. Quæ quidem poten-
tia, ut omnibus clarissime pateret, pro sua singulari
sapientia effecit, ut DN. JESUM revera mortuum omni-
bus

bus apertissimum esset, Nam & lancea latus ejus
pungendum, & sic, an vere mortuus esset, exploran-
dum, & alia fieri quæ non nisi in vere mortuis locum
habent, curavit. Quare vero Deus tantam in Chri-
sto excitando potentiam declaravit? Annon, ut no-
bis, quibus idem resurrectionis & immortalitatis be-
neficium promisit, planissimè ac certissimè constaret,
se esse qui mortuis vitam restituere possit ac velit. Un-
de tertium quoq; apparet Christi resurrectionem
non solum divinum promissum specialiter confir-
mare, sed & veritatem ejus, exemplo proposito con-
spiciendam evidenter exhibere, quod nos de nostra
resurrectione certiores reddere possit. Ita enim S.
Paulus ad Rom. 10. 9. & 1. ad Cor. 15. v. 12. & seqq: &
& S. Petrus 1. Epist. 1. v. 3. ex Christi resurrectione no-
stram resurrectionem concludunt, tantamq; ejus
vim esse indicant, ut cui de illa persuasum est, is im-
mortalitatem beatam sit consecuturus: Imò omnes
reliqui Apostoli, ut homines ad religionem Christia-
nam amplectendam adducerent, satis habuerunt do-
cere, Christum revera à mortuis surrexisse, cum
fieri non possit, quin, qui rem ita se habere, persuasū
habeat, is Christo det nomen, eiq; constanter adhæ-
reat, ac sui quoq; ex mortuis resurrectionem firma si-
de apprehendat. Qua de causa idem ille S. Paulus,
ut Timotheum in patientia Christiana firmaret 2.
Epist. 2. 8. & ad officij sui partes diligenter obeundas
incenderet, hoc unum præcipue meminisse illum vo-
luit,

luit, quod JESUS CHRISTUS resuscitatus esset ex mortuis ex semine David. Unde & primitiæ eorum, qui obdormierunt, dicitur ab Apostolo in 1. Cor. 15. 20. per quem sit mortuorum resurrectio, & ipse dicit, se esse resurrectionem & vitam, qui in se credat, eum, si moriatur, tamen victurum Joan: II. 25, & ad Rom. 8. II. dicit Apostolus, *si Spiritus ejus, qui excitavit JESUM à mortuis, habitet in nobis is qui excitavit CHRISTUM ex mortuis, vita restituet etiam corpora nostra mortalia propter habitantem in ijs Spiritum ejus.* Sic in 1. Cor. 6. 14. *DEVS & Dominum excitavit, & nos potentia sua excitabit.* Idem repetit in 2. Cor. 4. 14. nisi quod addit per Christum id eum peracturum; quod etiam in. 2. Thess: 4. 14. facit. Quarto docet Apostolus ad Rom. 4. 25. Christum, ut mortuus est propter peccata nostra, ita resurrexisse propter justificationem nostri, hoc enim fine mortuus est, ut per mortem aboleret eum, qui mortis habet imperium, nempe Diabolum, eosq; liberaret, qui mortis metu per omnem vitam servituti erant obnoxij. Hebr: 2. 14. Cum vero Christus in morte non manserit, apparet, neq; mortis nos metu terreri amplius, quia mors absorpta sit in victoriam 1. Cor. 15. 54. ejusq; spiculum, cujus aciem nobis intentatam quis non horreret, fractum. Quidni dicamus cum S. Petro ex 1. Ep. 1. 3. Benedictus DEUS & pater Domini nostri JESU CHRISTI qui ex misericordia regenuit nos in spem vivam per resurrectionem JESU CHRISTI ex mortuis. Quidni quia conscripti sumus Christo per Bapti-

Baptismus in mortem, quomodo excitatus est
CHRISTUS à mortuis per gloriam patris, ita & nos in
novitate vitæ ambulemus, Rom. 6. 4. & Christus pro
omnibus mortuus est, ut viventes non amplius vivât
sibi, sed ei, qui pro ipsis mortuus & excitatus est, Chri-
sto, in Ep: ad Ephes, 2. v. 4. 5. ait, Deus dives miseri-
cordia, cum essemus mortui peccatis propter mul-
tam charitatem suam, qua dilexit nos, una vivifica-
vit nos cum Christo, unaq; excitavit, unaq; colloca-
vit in coelis in Christo Jesu, in quo conditi sumus ad
bona opera, quæ præparavit DEUS, ut in ijs incedere-
mus. In ea verò ad Coloss, 2. 12. Consepulti cum Chri-
sto per baptismum per quem etiam cum eo resurre-
xistis per fidem DEI efficaciter agentis, qui excitavit
eum ex mortuis, vosq; mortuos in peccatis cū eo vi-
vificavit, nobis condonatis omnibus peccatis & quæ
seqq; sed imprimis cognitu dignum est quod eadē in
epist: cap. 3. v. 1. & seqq; ab Apostolo relictum est cum
scribit: *Itaq; si resurrexistis cum Christo, superna querite ubi Chri-
stus est ad dextram Dei sedens. v. 2. superna curate non terrestria.
v. 5. Mortificate membra vestra terrestria, scortationem, impuri-
tatem, mollitiem, cupiditatem malam & avaritiam, quæ est Idolola-
tria. v. 6. ob quæ venit ira Dei super homines contumaces. v. 8.
Nunc deponite iram, excandescentiam, malitiam, maledicentiam,
verborum turpitudinem ab ore vestro. v. 9. Nec mentimini aliis
adversus alium cum exueritis veterem illum hominem cum factis
ipsius v. 10. & indueritis novum illum, qui renovatur in agnitio-
nem congruentem imaginis ejus qui condidit ipsum. Verum ne
videar mittere falcem in messem alienam, copiosè &
accuratè*

accurate his diebus ista dicta audientur in congregationibus ecclesiasticis, quibus nisi frequenter interfueris, cives Academici, & quæ dicuntur, in animum admissa exprefferitis vita & moribus, nihil erit, quod vobis de Christi resurrectione gratulari possitis. Licet enim alijs excitatus sit, per gloriam patris, qui in vitæ novitate ambulant, & per ejus vestigia incedunt; tamen qui id non faciunt, sed alia omnia, videbunt in adventu ejus, quem neglexerint, quem contemptui habuerint, quem rejecerint. Expurgate igitur vetus fermentum, ut sitis nova massa, sicut estis fermenti expertes. Etenim pascha nostrum pro nobis sacrificatum est Christus. Itaq; festum agitemus non fermento veteri, nec fermento nequitiae & malitiae sed, non fermentatis panibus, sinceritatis & veritatis. Postulat hanc à nobis veritatem & sinceritatem ipsū quoq; paschatis nomen, quod à nobis Christiano ritu, more, & fine celebratur, non Judæorum. Hi enim in memoriam transitus angeli in Ægypto (pascha n. transitum significat) suo more hos dies transigebant, nos Christiano more, Christiano fine hoc agimus, & quod agnus ille, qui à Judæis olim in Paschate occisus est, typus fuit agni illius Dei Jesu Christi, qui eo tempore quo ille mortuus, pro salute totius mundi occisus est, & per resurrectionem è mortuis in gloriam ingressus. Moriamur & nos cum Christo, & cum eodem transeuntes ac resurgentes à morte vitiorum, in vitæ novitate ambulemus. P. P. Rostochij sub sigillo Rectoratus die Paschatis Anno 1638.

Satyrice, fatua, rustica muliebri (ne
festivitate similes nos oblectemus, Deu
patientis acerbissimum supplicium aug
ristemus, pietatem, & honestatem la
Christianos plus quam barbara, Ethnici
turpitudinis ac deformitatis condemne
flagitium esse putabimus, parvulos, quoe
dere, proximos, quod leges etiam civi
Neg, enim hic valebit illud Aristippi

ὁ ὡς δ' ὁ σὺ φωνεῖς δ' ἀνὰ φθ
inq; Bacchanali

Mens temperata ritē, n
Perinde quasi a fectore liber sit, qui in
aquam cadit, non madesiat. Neg, mi
tudo jam vires nata quemquā excusa
lum, cujus hac sententia est ad Rom.
De τῷ ἀνὴρ τῆς φ, ἀλλὰ μετὰ μὲν φ
vods eis τὸ &c. Ne configuremini secu
mini per renovationem mentis vestrae,
sit voluntas DEI bona illa, accepta a
adhortatione verē Apostolica, verē
DEUM precor, ut pœnam Bacchan
ceteraq; impietate nostram Academ
viter adsligente adtractam clementer
mitiger, atq; ita temperet, ut ne juxta i
ἐχθρὸς amicus, & iustus (si quis apud no
hoste, & injusto pereat. Faciamus, qu
culcat, abnegemus impietatem, volupt
tillationes carnis, cor fastu inflatu
tam, animum amarulentum, denig
convitiis mendaciis rinctos, deponamus

